

SUMMARY

Kurchatova Angelica. QS World University Rankings Rating Criteria In The Us Education System.

Higher education in the USA is famous for its high quality, high costs and significant prospects for graduates. More than 4,000 universities and nearly 20 million students provide a diversity of curricula, approaches, and traditions. The education system in the United States is decentralized, allowing each state to determine its own rules. American schools are divided into three levels: junior, middle, and senior, where students receive basic knowledge and high school students can choose subjects at the college level. Admission to US universities is prestigious, and the best institutions can be found in the QS World University Rankings, which evaluate universities on several criteria, such as academic reputation, student-faculty ratio, international diversity, and others. Private universities like Harvard, Stanford, Princeton are highly regarded, but public universities also offer strong research programs and more affordable prices.

The top 10 US universities according to the QS World University Rankings 2024 include institutions such as MIT, Stanford, Harvard, Calitech and others. Graduates of American universities have high chances of employment, as the diplomas of these universities have great international prestige. For those who have already received an education in Ukraine, there is an opportunity to continue studying in the USA until the age of 35, receiving a second higher education, which opens up new career prospects. The QS rating is an important tool for choosing a university with a high level of education, scientific achievements and international reputation.

Higher education in the USA consists of several stages: bachelor's degree (4 years), master's degree (1-2 years), doctoral level (PhD) (2-3 years) and Postgraduate Level for candidates of sciences. The system provides for the independence of students in choosing specialization and individual study plans, where grades are assigned according to the letter and five-point system.

Key words: education seekers, QS World University Rankings, US higher education system, key criteria for rating evaluation, private schools.

УДК 796(075.8)

Михайло Кошляк

Федерація дзюдо України

ORCID ID 0000-0003-4597-299X

DOI 10.24139/2312-5993/2024.06/069-081

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ РОБОТИ З УЧНІВСЬКОЮ МОЛОДДЮ В УКРАЇНІ В НАУКОВИХ РЕФЛЕКСІЯХ ВІТЧИЗНЯНИХ УЧЕНИХ

Сьогодні здійснюється інтенсивний пошук нових напрямів, форм і методів фізкультурно-спортивної роботи з населенням, що відповідають сучасним вимогам і можуть вирішувати комплекс важливих завдань, які постають перед системою вищої освіти і фізкультурно-спортивним рухом України.

У статті виявлено особливості формування наукових знань про організацію спортивно-масової роботи з учнівською молоддю в Україні в наукових рефлексіях вітчизняних учених, виокремлено ключові аспекти вивчення проблем у сучасній теорії наукового знання.

Для вирішення поставленої мети було використано такі методи дослідження: теоретичні: аналіз педагогічної літератури, нормативних документів, матеріали періодичних видань із теми дослідження; структурно-логічний аналіз та систематизація; зіставлення різних поглядів на проблему; узагальнення.

Встановлено, що на сучасному етапі значно зріс інтерес науковців як до проблеми фізичного виховання дітей та молоді, так і до особливостей організації спортивно-масової роботи з учнівською молоддю. Особливої уваги потребують наукові розвідки присвячені проблемі особливостям організації спортивно-масової роботи зі студентами закладів вищої освіти, їх підготовки до організації спортивно-масових заходів. Однак все ще бракує цілісного уявлення про ґенезу наукової думки щодо проблеми організації спортивно-масової роботи з учнівською молоддю в Україні. Подальшого розвитку набули аналіз і систематизація досліджень з даної проблеми.

Ключові слова: спортивно-масова робота, учнівська молодь, підготовка майбутніх учителів до організації спортивно-масових заходів, наукові дослідження.

Постановка проблеми. Сьогодні здійснюється інтенсивний пошук нових напрямів, форм і методів фізкультурно-спортивної роботи з населенням, що відповідають сучасним вимогам і можуть вирішувати комплекс важливих завдань, які постають перед системою вищої освіти і фізкультурно-спортивним рухом України. У першу чергу йдеться про такі технології, що дозволять суттєво посилити зацікавленість спортивномасовою діяльністю у майбутніх фізкультурних фахівців і забезпечити більш повну й ефективну соціокультурну значущість занять фізкультурою і спортом (Організація та методика спортивно-масової роботи, 2014). Посилення ефективності фізичного виховання та спортивно-масової роботи у вітчизняних закладах освіти відображено у: законодавчо-нормативних документах про освіту, школу та спорт; забезпеченні диференційованого підходу до різних вікових груп школярів; реалізації для кожного учня здоров'язбережувальної функції навчання.

Аналіз актуальних досліджень. Окремі аспекти організації спортивно-масової роботи з учнівською молоддю в Україні досліджували науковці: О. Домбровська, М. Крук, А. Крук, М. Саранча вивчали особливості організації спортивно-масових заходів з учнівською молоддю в Україні у 20-х–30-х рр. ХХ ст.; В. Максимченко, В. Овчарук, Л. Петрук, О. Сініцина, В. Столярик, І. Шемчак та ін. досліджували особливості організації спортивно-масової роботи зі студентами закладів вищої освіти; Б. Максимчук, С. Онищук, Л. Чалій та ін. досліджували підготовку майбутніх учителів до організації

спортивно-масових заходів. Однак все ще бракує цілісного уявлення про генезу наукової думки щодо проблеми організації спортивно-масової роботи з учнівською молоддю в Україні.

Мета статті – виявити особливості формування наукових знань про організацію спортивно-масової роботи з учнівською молоддю в Україні в наукових рефлексіях вітчизняних учених; виокремити ключові аспекти вивчення проблем у сучасній теорії наукового знання.

Методи дослідження. Для вирішення поставленої мети було використано такі методи дослідження: теоретичні: аналіз педагогічної літератури, нормативних документів, матеріали періодичних видань із теми дослідження; структурно-логічний аналіз та систематизація; зіставлення різних поглядів на проблему; узагальнення.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі значно зріс інтерес науковців як до проблеми фізичного виховання дітей та молоді, так і до особливостей організації спортивно-масової роботи з учнівською молоддю.

У публікації М. Крук, М. Саранчі, А. Крук, О. Домбровської досліджено особливості процесу організації спортивно-масових заходів з учнівською молоддю в Україні у 20-х – 30-х рр. ХХ ст., що дозволило дослідникам виділити певні суперечності та тенденції. Зокрема, що до гурткових форм фізичного виховання учнів, то тенденція до їх запровадження виявилася з середини 20-х рр., оскільки матеріально-технічна база шкіл, а також брак інвентарю на початку досліджуваного періоду позбавляв можливостей їх запровадження. На цьому етапі гуртки фізичної культури мали спортивну спрямованість, у школах розвивалися секції з різних видів спорту. З початку 30-х рр. у секціях шкільного гуртка фізкультури готували школярів до складання норм комплексів ГПО та БГПО. Протиріччя у становленні гурткових форм фізичного виховання на даному етапі полягало у тому, що ідея впровадження спортивних секцій у шкільний побут не була підкріплена виділенням спеціальних коштів для придбання спортивного інвентарю та достатньою кількістю спеціалістів (Крук, Саранча, Крук, Домбровська, 2020).

Із середини 20-х років виявилася тенденція до поступового запровадження та вдосконалення змісту гурткової роботи в школі. Запровадження комплексів ГПО і БГПО гурткові форми фізичного розвитку учнів мали чітку спортивну спрямованість. Така тенденція була характерною для позакласних занять із фізичних вправ для шкіл у

період з середини 20-х до середини 30-х рр. Основною формою самодіяльної фізкультури у школах став гурток фізичної культури, активісти якого організовували спортивні секції з різних видів спорту. Роботою гуртка керував викладач фізичної культури, йому допомагало бюро фізкультури з фізоргів, яких обирали на зборах секцій. Бюро гуртка допомагало викладачеві фізкультури налагодити роботу в секціях з різних видів спорту, проводити змагання та різні масові фізкультурні заходи (Крук, 2011).

Дослідниками встановлено, що з розвитком системи фізичного виховання, школи, певною мірою, ставали центром масових змагань. Внутрішньо шкільними змаганнями за програмою багатоборства комплексу ГПО, а також з фізичних вправ, що вивчалися згідно з навчальною програмою, охоплювалися всі учні, починаючи з першого класу. Внутрішньо шкільні спартакіади проводилися за певними програмами, які затверджувалися радами з фізкультури. Склалися вони з масово-показової частини і спортивно-загальної. В основу програми включалося складання норм комплексу БГПО (Крук, Саранча, Крук, Домбровська, 2020).

Досліджуючи позакласну військово-фізкультурна роботу в школах України (20–30-ті рр. ХХ ст.) М. Крук зауважує, що у другій половині 30-х рр., серед напрямків організації спортивно-масових заходів з учнівською молоддю, виділялася її воєнізація. Саме на спортивно-масову роботу зі школярами, як стверджує вчений, покладалося завдання узгодження в єдиний воєнізований комплекс тих знань і навичок, які набувалися як на уроках фізкультури, так і під час вивчення військової справи на інших заняттях (Крук, 2000).

Окремої уваги потребують наукові розвідки присвячені проблемі особливостям організації спортивно-масової роботи зі студентами закладів вищої освіти.

Велику пізнавальну цінність має дисертація С. Онищук «Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти» визначено та науково обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти (збагачення змісту професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури інформацією про спортивно-масову роботу в закладах загальної середньої освіти; усвідомлення майбутніми вчителями фізичної культури необхідності

організації спортивно-масової роботи як здоров'язбережувальної технології; залучення студентів до активної самостійної діяльності з розроблення спортивно-масових проєктів під час педагогічної практики;); розроблено модель (цільовий, процесуальний, результативний блоки) підготовки майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти; визначено структуру готовності майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти (функційно-професійний, операційно-технологічний, індивідуально-настановний компоненти); критерії оцінювання (когнітивний, діяльнісний, суб'єктний) із відповідними показниками; схарактеризовано рівні готовності майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти (високий, задовільний, низький); уточнено поняття «підготовка майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти», «спортивно-масова робота», подальшого розвитку дістала методика професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

У наукових розвідках Л. Іванової (Іванова, 2006) фізкультурно-оздоровлювальна робота розглядається як один з основних напрямів упровадження фізичної культури в освітнє середовище, що спрямований на підтримання та зміцнення здоров'я дітей і молоді та здійснюється з урахуванням стану їх здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку. Дослідниця наголошує на необхідності переосмислення мети та підходів у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до фізкультурнооздоровлювальної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах; акцентує на важливості переходу від догматичного навчання до сприяння саморозвитку творчої особистості, яка розуміє основи здоров'язбережувальної освіти, має спрямованість на зміцнення особистісного здоров'я, відповідальне ставлення до нього, знає оптимальні шляхи, засоби та методи формування і зміцнення здоров'я школярів (Іванова, 2006).

Аналізуючи специфіку поняття «спортивно масова робота», Б. Максимчук стверджує, що одна з провідних сутностей її полягає в організації та проведенні масових спортивних заходів для дітей з метою сприяння поліпшенню фізичної підготовленості, виявленню сильних спортсменів, пропаганді здорового способу життя. В основу спортивно–

масової роботи науковцем покладено масові фізкультурні заходи, зокрема і свята фізичної культури, масові видовищні заходи показового і розважального характеру тощо (Максимчук, 2005; Максимчук, 2006).

На думку Б. Максимчука, особливо уважно належить вивчати загальні настанови стосовно спортивно-масової роботи школи, бо плани роботи з фізичного виховання повинні доповнюватись, змінюватись, якнайбільше впливати на позитивну діяльність школи. Чим глибше й всебічніше визначатимуться всі умови, які тією чи іншою мірою можуть впливати на зміст діяльності вчителя, на терміни виконання навчальних завдань, тим плани, настанови такої діяльності ставатимуть конкретнішими. Конче потрібно, наголошує дослідник, проводити підготовчу роботу зі складання плану. Вносячи охарактеризовані вище заходи з фізичної культури в річний план роботи, потрібно пам'ятати, що фізичне виховання молодших школярів є справою не тільки вчителів початкової школи, а й усього педагогічного колективу (Максимчук, 2005; Максимчук, 2006).

У дослідженнях С. Карасевича (Карасевич, 2017) розкрито особливості фізкультурно-спортивної роботи майбутніх учителів фізичної культури, а саме: вчитель має добре розбиратися в техніці конкретного виду спорту і володіти методикою навчання вправам, оволодіння якими дозволяє виконати нормативи масових розрядів; результативність його роботи визначається в однаковій мірі: за загальним рівнем фізичного розвитку його вихованців, за спортивними досягненнями, за рівнем їх особистісного розвитку; учитель має переконати батьків в необхідності відвідування їх дітьми занять в секції (особливо це стосується дітей зі слабо розвиненими руховими якостями, які страждають від зайвої ваги тощо).

У статті «Особливості організації спортивно-масової роботи зі студентами вищих аграрних навчальних закладів» В. Максимченко, на основі отриманих результатів теоретичного аналізу, приходять до висновку, що загалом, структура спортивно-масової роботи зі студентами вищих аграрних навчальних закладів може включати фізкультурно-спортивні заходи, спортивно-оздоровчі заходи, студентські спартакіади. Зі сказаного випливає: фізкультурно-оздоровча й спортивно-масова робота в вищих аграрних навчальних закладах – це складний, багатогранний процес, який вимагає регулярної і творчої діяльності адміністрації, педагогічних колективів, а також громадських організацій вищих аграрних навчальних закладів.

Особливо уважно треба вивчати проект плану або хоч би загальні установки до плану спортивно-масової роботи вищих аграрних навчальних закладів, бо плани роботи з фізичного виховання повинні доповнюватись, змінюватись, якнайбільше впливати на позитивну діяльність вищих аграрних навчальних закладів (Максимченко, 2012).

Важливим напрямом активного залучення молоді до занять фізичними вправами й масовим спортом, підвищення рівня спортивно-оздоровчої діяльності студентів є просвітницька й освітня робота, високий рівень пропаганди й соціальної реклами в процесі організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи у вищих аграрних навчальних закладах. Досить важливими є агітаційно-пропагандистські заходи під час підготовки та проведення універсиади. Ретельна підготовка учасників і місця змагань, урочисте відкриття змагань та підбиття їхніх підсумків, вчасне висвітлення ходу універсиади в таблицях, листівках і фотокартках – усе це підвищує інтерес до змагань, сприяє залученню студентів у спортивні осередки (Максимченко, 2012).

У публікації «Критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів» В. Кисельов з урахуванням проведеного аналізу виокремлює такі критерії готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів: предметний, показники якого мають свідчити про рівень теоретичної підготовки студентів до здійснення практичної діяльності з організації спортивно-масових заходів; методичний, показники якого повинні визначати рівень сформованості педагогічних умінь і навичок студентів з організації спортивно-масових заходів під час здійснення практичної професійної діяльності; особистісний, показники якого мають свідчити про ставлення студентів до вивчення фахових дисциплін, що забезпечують формування готовності до організації спортивно-масових заходів; визначати рівень мотивації майбутніх вчителів фізичної культури до здійснення цієї професійної діяльності, прагнення до самоосвіти та самовиховання, визначати внутрішні психологічні та індивідуальні якості майбутніх учителів фізичної культури, які забезпечують формування готовності до організації спортивно-масових заходів. Залежно від ступеня такої готовності вчителя фізичної культури нами В. Кисельов виділяє три рівні: репродуктивний (вміння здійснювати елементарні дії у галузі організації спортивно-масових заходів за зразком, часткове впровадження їх у

професійну діяльність переважно під керівництвом інших); продуктивний (знання основних фактів і понять у галузі організації спортивно-масових заходів, володіння базовими вміннями для самостійного виконання таких професійних завдань); високий (перенесення знань у нові ситуації, створення оригінальних підходів, алгоритмів пізнавальних і практичних дій щодо організації спортивно-масових заходів) (Кисельов, 2020).

Досліджуючи особливості організації спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи студентів ЗВО у позаурочний час вчені (Столярик, Овчарук, Шемчак, 2021) зауважують, що у дуже мало серед студентської молоді, яка займається спортом, тих представників, які активізують свою фізичну діяльність задля самого поняття «спорт» або «здоров'я». У зв'язку з цим організаторам студентського спорту необхідно переглядати свою діяльність, щоб створювати умови для підвищеного попиту на засоби і форми фізичного виховання і спорту у ЗВО.

У статті Л. Чалій «Сучасний стан проблеми формування готовності майбутнього вчителя фізичної культури до організації позакласної роботи з туризму» проаналізовано результати анкетування студентів спеціальності «Фізичне виховання». Виявлено стан формування окремих аспектів готовності майбутнього вчителя фізичної культури до організації позакласної роботи з туризму.

На основі аналізу відповідей на блок запитань щодо низки професійно важливих знань, умінь і навичок майбутніх учителів фізичної культури з організації позакласної роботи з туризму автор приходить до висновку, що підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до позакласної роботи з туризму нині є важливою. Водночас навчально-методичне забезпечення, необхідне для формування готовності до організації позакласної роботи з туризму, – недостатнє. Студенти мають низький рівень обізнаності про особливості такої роботи та практично не знайомі з туристським потенціалом свого регіону. Як позитив зазначає, що наявна значна кількість опитаних майбутніх учителів фізичної культури, хто зможе організувати одноденні подорожі та походи з ночівлею, дотримуючись правил техніки безпеки туристських заходів (Чалій, 2016).

У публікації Ю. Олішевської (Олішевська, 2016) розглянуто особливості організації туристсько-краєзнавчої діяльності учнівської та студентської молоді. Виділено характерні риси окремих форм туристсько-краєзнавчої діяльності: гурток, секція, клуб, товариство,

екскурсія, експедиція, похід, зліт. Досліджено основні напрями роботи з учнівською та студентською молоддю шкільними та позашкільними закладами, а також громадськими організаціями. Визначено роль та значення туристсько-краєзнавчої діяльності для підростаючого покоління. На думку автора, важливими дієвими засобами реалізації пізнавальних інтересів учнівської молоді та залучення підростаючого покоління до активної пошукової та дослідницької роботи з вивчення історичної та культурної спадщини українського народу, природного довкілля рідного краю є масові заходи краєзнавчої спрямованості, а саме краєзнавчі конференції, конкурси, вікторини, експедиції тощо.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, на сучасному етапі значно зріс інтерес науковців як до проблеми фізичного виховання дітей та молоді, так і до особливостей організації спортивно-масової роботи з учнівською молоддю. Окремої уваги потребують наукові розвідки присвячені проблемі особливостям організації спортивно-масової роботи зі студентами закладів вищої освіти, їх підготовки до організації спортивно-масових заходів. Однак все ще бракує цілісного уявлення про ґенезу наукової думки щодо проблеми організації спортивно-масової роботи з учнівською молоддю в Україні. Подальшого розвитку набули аналіз і систематизація досліджень з даної проблеми.

ЛІТЕРАТУРА

- Іванова, Л. І. (2006). Сучасні підходи до професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури. *Педагогічний процес: теорія і практика*: Зб. наук. пр. Київ: Міленіум, 1, 63–73. (Ivanova, L. I. (2006). Modern approaches to professional training of future physical education teachers. *Pedagogical process: theory and practice*. Kyiv: Millennium, 1, 63-73).
- Карасевич, С. А. (2017). Особливості фізкультурно-спортивної діяльності в аспекті підготовки майбутніх учителів фізичної культури. *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna*. XVI, 109–124. (Karasevych, S. A. (2017). Features of physical culture and sports activities in the aspect of training future physical education teachers. *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna*. XVI, 109-124).
- Карасевич, С. А. (2017). Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-спортивної діяльності у загальноосвітній школі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*: зб. наук. праць. Суми, 1, 58–71. (Karasevych, S. A. (2017). Pedagogical conditions for the preparation of future physical education teachers for physical education and sports activities in

- secondary school. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies: a collection of scientific works*. Sumy, 1, 58-71).
- Кисельов, В. О. (2020). Критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації спортивно-масових заходів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 73(2), 38-41, URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1387380> (Kiselev, V. O. (2020). Criteria, indicators and levels of readiness of future physical education teachers to organize sports and mass events. *Pedagogy of forming a creative personality in higher and secondary schools*. 73(2), 38-41, URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1387380>).
- Крук, М. З. (2011). Шкільна фізична культура в Україні (20–30-ті рр. XX ст.): навч.- метод. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 218. (Kruk, M. Z. (2011). School physical culture in Ukraine (20-30s of the twentieth century): a study guide. Zhytomyr: Zhytomyr State University, 218).
- Крук, М. З. (2000). Позакласна військово-фізкультурна робота в школах України (20–30-ті рр. XXст.). *Вісник Житомирського педуніверситету*, 6, 117–121. (Kruk, M. Z. (2000). Extracurricular military and physical education work in schools of Ukraine (20-30s of the twentieth century). *Bulletin of Zhytomyr Pedagogical University*, 6, 117-121).
- Крук, М. З., Саранча, М. П., Крук, А. З., Домбровська, О. Л. (2020). Особливості організації спортивно-масових заходів з учнівською молоддю в Україні у 20-х – 30-х рр. XX ст. *Фізичне виховання: проблеми та перспективи: монографія / за загальною редакцією проф. Г. П. Грибана*, Житомир: Рута, 384. (Kruk, M. Z., Sarancha, M. P., Kruk, A. Z., Dombrovska, O. L. (2020). Features of the organization of sports and mass events with student youth in Ukraine in the 20s - 30s of the twentieth century. *Physical education: problems and prospects: a monograph / edited by Prof. G. P. Griban*, Zhytomyr: Ruta, 384).
- Максимченко, В. (2012). Особливості організації спортивномасової роботи зі студентами вищих аграрних навальних закладів. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/1888/1/osoblyvosti_organizaciyi.pdf (Maksymchenko, V. (2012). Features of the organization of sports and mass work with students of higher agricultural institutions. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/1888/1/osoblyvosti_organizaciyi.pdf).
- Максимчук, Б. А. (2006). Ефективність дидактичної моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації спортивно-масових заходів. *Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія*. Вінниця, 18, 56–59. (Maksymchuk, B. A. (2006). Effectiveness of the didactic model of training future primary school teachers to organize sports and mass events. *Scientific notes. Series: Pedagogy and psychology*. Vinnytsia, 18, 56-59).

- Максимчук, Б. А. (2005). Основні знання й уміння учителя початкової школи для організації спортивно-масової роботи. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*: зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини К.: Міленіум, 11, 42–46. (Maksymchuk, B. A. (2005). Basic knowledge and skills of primary school teachers for the organization of sports and mass work. *Psychological and Pedagogical Problems of Rural School*: a collection of scientific papers from Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University K.: Millennium, 11, 42-46).
- Максимчук, Б. А. (2006). Професійно важливі якості особистості організатора спортивно-масової роботи в початковій школі. *Науковий вісник ЧНУ. Педагогіка та психологія*. Чернівці: Рута, 78, 110–115. (Maksymchuk, B. A. (2006). Professionally important qualities of the personality of the organizer of sports and mass work in primary school. *Scientific Bulletin of the Chernivtsi National University. Pedagogy and psychology*. Chernivtsi: Ruta, 78, 110-115).
- Організація та методика спортивно-масової роботи (2014): навч. посіб. / уклад.: Цибульська В.В., Безверхня Г.В. Умань : ВПЦ «Візаві», 220. (Organization and Methods of Sports and Mass Work (2014): a textbook / compiled by Tsybulska V.V., Bezverhnya G.V. Uman: VPC "Vizavi", 220.).
- Олішевська, Ю. (2016). Особливості організації туристсько-краєзнавчої діяльності молоді у місті Києві, URL: <https://visnyk-geo.knu.ua/wp-content/uploads/2016/12/07-65.pdf> (Olishevskaya, Y. (2016). Features of the organization of tourism and local history activities of youth in Kyiv, URL: <https://visnyk-geo.knu.ua/wp-content/uploads/2016/12/07-65.pdf>).
- Онищук С. О. (2021). Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до спортивно-масової роботи в закладах загальної середньої освіти: дис.... канд. пед. наук: 13.00.04. Одеса, 280. (Onyshchuk, S. (2021). Preparation of future physical education teachers for sports and mass work in general secondary education institutions: PhD thesis: 13.00.04. Odesa, 280.).
- Сініцина, О., Петрук, Л. (2010). Особливості організації спортивно-масової роботи у вищому навчальному закладі. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві* : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки ; [уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький]. Луцьк, 1 (9), 64-67. (Sinitsyna, O., Petruk, L. (2010). Features of the organization of sports and mass work in a higher educational institution. *Physical education, sport and health culture in modern society* : a collection of scientific papers / Ministry of Education and Science of Ukraine, Lesya Ukrainka Volyn National University ; [compiled by A. V. Tsos, S. P. Kozibrocki]. Lutsk, 1 (9), 64-67).
- Столярик, В. А., Овчарук В., Г., Шемчак, І. А. (2021). Особливості організації спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи студентів ЗВО у позаурочний час. *Матеріали І Науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ*. (Вінниця, 10-12 березня 2021), 1-4,

URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34477/92310.pdf?sequence=2&isAllowed=y> (Stolyaryk, V.A., Ovcharuk, V. G., Shemchak, I. A. (2021). Features of the organization of sports and mass and physical education work of university students in extracurricular time. *Proceedings of the I Scientific and Technical Conference of VNTU Departments* (Vinnytsia, March 10-12, 2021), 1-4, URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34477/92310.pdf?sequence=2&isAllowed=y>).

Чалій, Л. В. (2016) Сучасний стан проблеми формування готовності майбутнього вчителя фізичної культури до організації позакласної роботи з туризму. *Народна освіта*. 3, 72-77, URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NarOsv_2016_3_13 (Chaliy, L. V. (2016) The current state of the problem of forming the readiness of the future physical education teacher to organize extracurricular work on tourism. *Public education*. 3, 72-77, URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NarOsv_2016_3_13).

SUMMARY

Koshliak Mykhailo. Features of organization of sports and mass work with students in Ukraine in scientific reflections of domestic scientists.

Today, an intensive search is underway for new directions, forms and methods of physical education and sports work with the population that meet modern requirements and can solve a set of important tasks facing the higher education system and the physical education and sports movement of Ukraine.

The article reveals the features of the formation of scientific knowledge about the organization of sports and mass work with schoolchildren in Ukraine in the scientific reflections of domestic scientists, and highlights key aspects of studying problems in the modern theory of scientific knowledge.

To achieve the goal, the following research methods were used: theoretical: analysis of pedagogical literature, regulatory documents, materials of periodicals on the topic of the study; structural-logical analysis and systematization; comparison of different views on the problem; generalization.

It has been established that at the present stage, the interest of scientists in both the problem of physical education of children and youth and the features of organizing sports and mass work with schoolchildren has significantly increased.

In scientific research, physical culture and mass work is considered as one of the main directions of introducing physical culture into the educational environment, which is aimed at maintaining and strengthening the health of children and youth and is carried out taking into account the state of their health, the level of physical and mental development.

Special attention is required by scientific research devoted to the problem of the peculiarities of organizing sports and mass work with students of higher education institutions, their preparation for organizing sports and mass events.

Investigating the peculiarities of organizing mass sports and physical education work of students of higher educational institutions, scientists note that among the student youth who engage in sports, there are very few representatives who intensify their physical activity for the sake of the very concept of “sport” or “health”. In this regard, organizers of student sports need to review their activities in order to create conditions for increased demand for means and forms of physical education and sports in higher educational institutions.

However, there is still a lack of a holistic understanding of the genesis of scientific thought on the problem of organizing sports and mass work with schoolchildren in Ukraine. The analysis and systematization of research on this problem have received further development.

Key words: *sports and mass work, schoolchildren, preparation of future teachers for organizing sports and mass events, scientific research.*